

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Propositionens mål om ökad transparens och konkurrens är välkomna och nödvändiga. Förslaget främjar småföretagens möjligheter, minskar möjligheten att kringgå upphandlingsregler och bidrar till mer kostnadseffektiva lösningar. Det ligger i linje med regeringsprogrammets mål om besparingar och ökad konkurrens genom att öppna upp marknaden och säkerställa rättvisare upphandlingar.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Vi stöder förslaget om en mer omsorgsfull beredning av upphandlingar, då det ökar transparensen och främjar rättvis konkurrens. En tydligare marknadskartläggning och bättre planering gynnar särskilt småföretag och säkerställer att offentliga medel används effektivt. Det är viktigt att de föreslagna lösningarna också fungerar smidigt i praktiken utan att skapa onödig byråkrati.

- **Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

Förslagen till 65, 75, 124 och 125 § stärker användningen av marknadskartläggningar och förbättrar upphandlingsberedningen genom att öka transparensen och konkurrensen. De främjar en mer strukturerad och rättvis process, vilket gynnar småföretag och säkerställer effektiv användning av offentliga medel. Det är dock viktigt att reglerna tillämpas praktiskt utan att skapa onödig administration.

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

De föreslagna medlen är i huvudsak lämpliga för att förbättra marknadskartläggningen och upphandlingsberedningen, särskilt genom ökad transparens och konkurrens. För att säkerställa att målen uppnås fullt ut är det dock viktigt att tillämpningen blir praktisk och inte leder till onödig byråkrati, som kan avskräcka småföretag från att delta i upphandlingar.

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Kravet på ett minimiinnehav av anknutna enheter är ett välkommet steg mot ökad transparens och rättvis konkurrens. Det motverkar kringgående av upphandlingslagstiftningen och säkerställer att inhouse-bolag inte används för att undvika konkurrens. Förslaget är ändamålsenligt, men det är viktigt att se till att det också tillämpas strikt i praktiken för att uppnå avsedd effekt

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Det föreslagna minimikravet på anknutna enheters ägarandel kan ha flera positiva konsekvenser. Det skulle stärka konkurrensen genom att förhindra att upphandlingar kringgås av bolag med minimal offentlig ägarandel. Detta skapar en mer öppen och rättvis upphandlingsprocess där fler aktörer, inklusive småföretag, kan delta. Samtidigt kan det öka transparensen och minska risken för missbruk av inhouse-avtal. En möjlig konsekvens är att det kan innebära ökad administrativ komplexitet för vissa kommuner eller enheter, men dessa bör kunna anpassa sig och hitta effektiva lösningar.

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

Om ändringen av anknutna enheter genomförs på det föreslagna sättet, kan det föranleda vissa administrativa och organisatoriska kostnader, särskilt för enheter som idag har minimal offentlig ägarandel i sina inhouse-bolag. De kan behöva göra justeringar för att uppfylla de nya ägarandelarna, vilket kan innebära juridiska och ekonomiska omstruktureringar. För mindre kommuner och offentlig sektor kan det innebära extra resurser för att omförhandla avtal och uppdatera affärsmodeller. Samtidigt är de långsiktiga fördelarna, som ökad konkurrens och effektivare användning av offentliga medel, troligtvis större än de initiala kostnaderna

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

. Åtgärder beror på den specifika situationen och branschens behov

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

Ändringen kan ge ekonomiska fördelar genom ökad konkurrens, vilket kan leda till lägre kostnader och effektivare användning av offentliga medel. Det kan också främja mer rättvisa upphandlingar och öppna marknaden för fler aktörer, inklusive småföretag. Dessutom kan den ökad transparensen bidra till att undvika missbruk och skapa ett mer hållbart affärsklimat.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

För små enheter jo, för större behövs det kanske år.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

Åtgärder som kan kräva en övergångsperiod inkluderar omstrukturering av ägarandelar för att uppfylla minimikraven, eventuella förändringar i ägarförhållanden och anpassning av affärsmodeller för att säkerställa att verksamheten fortsätter på marknadsvillkor. Företagen kan behöva tid för att hitta nya samarbetspartner eller investerare om de inte kan uppfylla ägarandelarna själva. Det kan även krävas interna förändringar i organisationen för att anpassa sig till de nya reglerna och säkerställa efterlevnad

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Undantag kan vara rimliga för små eller nischade enheter som har svårt att uppfylla ägarkraven utan att påverka konkurrensen. Ett undantag kan också vara aktuellt om det inte skapar negativa effekter på marknaden eller om det gäller lokala aktörer med begränsade resurser.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Ändringarna bör kompletteras med riktlinjer för att bättre skydda säkerheten och försörjningsberedskapen, samtidigt som de förblir i linje med EU:s upphandlingsdirektiv.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

Förslaget att slopa kravet på straffregisterutdrag kan förenkla upphandlingsprocessen och minska den administrativa bördan. Dock bör det säkerställas att andra effektiva sätt används för att säkerställa att upphandlande enheter fortfarande kan kontrollera att leverantörerna uppfyller de nödvändiga krav på pålitlighet och säkerhet, utan att skapa osäkerhet eller risk för missbruk

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

Ändringen minskar den administrativa bördan för anbudsgivare, medan upphandlande enheter kan behöva använda alternativa metoder för att säkerställa pålitlighet. Sammanfattningsvis främjar förslaget en smidigare upphandlingsprocess

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

De föreslagna ändringarna i annonseringen av upphandlingar ökar transparensen genom att kräva tydligare och mer tillgänglig information. Detta gör upphandlingsprocessen mer öppen och rättvis, vilket är ändamålsenligt för att främja konkurrens och rättvisa.

Muut huomiot

-

Aarnio Maija
Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät ry

Norrlin-Asplund Maria
Korsholms Företagare